

Vrangforestillinger

Psykotiske symptomer forekommer hos 30-50 % af patienterne med Alzheimers sygdom. Vrangforestillinger og hallucinationer udgør de mest almindelige psykotiske symptomer, men symptomerne er forskellige fra, hvad der ses ved fx skizofreni.

Omkring halvdelen af patienter med Alzheimers sygdom giver udtryk for urealistiske forestillinger og ukorrigerbare ideer i løbet af sygdommen. Forestillingerne har typisk et paranoidt og simpelt præg og er sjældent bizarre. Personen med demens finder nærliggende, men forkerte forklaringer på ofte banale hændelser. En patient, der ikke kan finde sine ejendele, mistænker fx, at de er blevet stjålet, eller at personalet skjuler dem.

For ægtefællen kan det være ekstra belastende, hvis personen med demens udvikler paranoide forestillinger om at være offer for utroskab. Den først beskrevne patient med Alzheimers sygdom (Auguste Deter) led eksempelvis af jalousiforrykthed. Også egentlige persekutoriske forestillinger om at blive forfulgt, truet eller efterstræbt på livet forekommer ved demens.

Misidentifikation

En særlig form for vrangforestillinger drejer sig om misidentifikation. Personen med demens oplever fx, at de nærmeste pårørende er blevet skiftet ud med fremmede erstatningspersoner eller kloner, der måske nok ligner de 'ægte' pårørende, men alligevel ikke er dem (Capgras syndrom; reduplikativ paramnesi). På tilsvarende måde oplever nogle mennesker med demens, at deres bolig er blevet forbyttet med en anden bolig, der ligner til forveksling. Personen med demens beskriver, at ægtefællen eller lejligheden ser ud nogenlunde som vanligt, men følelsen af velkendthed er borte.

Da mennesker med demens ofte er desorienterede i tid og sted og måske har svært ved at skelne mellem fortid og nutid, kan det være svært at skelne mellem egentlige vrangforestillinger og ideer, der snarere skyldes, at personen med demens sammenblander erindringer fra sin livshistorie med nutiden.

Forstå demens. 2 ed. København: Hans Reitzels Forlag; 2011

[Hans Reitzel](#)

Senest opdateret: 09. december 2021